

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi merimieseläkelain 15 e §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan merimieseläkejärjestelmässä työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevan alaikärajan alentamista vuodeksi 1982.

Vastaava muutos on toteutettu myös muussa työeläkelainsäädännössä.

Alaikärajan alentamista on tarkoitus soveltaa vuoden 1982 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Työttömyyseläke liitettiin 1 päivänä heinäkuuta 1971 voimaan tulleilla laeilla kansaneläkelakiin (499/71) ja työntekijäin eläkelakiin (500/71), johon lyhytaikaisissa työsuh-teissa olevien työntekijäin eläkelaisa, maatalousyrittäjien eläkelaisa ja yrittäjien eläkelaisa on viittaussäännökset. Samasta ajankohdasta lukien työttömyyseläke liitettiin myös valtion eläkejärjestelmään (851/71). Työttömyyseläkejärjestelmä on toteutettu myös kunnan eläkejärjestelmässä. Merimieseläkelakiin työttömyyseläke liitettiin 1 päivänä kesäkuuta 1980 voimaan tulleella lailla (280/80).

Työttömyyseläkkeen saamisen edellytykset ovat mainituissa säännöksissä pääpiirteissään samanlaiset. Eläkkeen saamisen edellytyksenä on 60 vuoden ikä ja pitkäaikainen työttömyys. Työntekijän on pitänyt saada 60 viimeksi kuluneen viikon aikana valtakunnallisista työttömyyskassoista annetun lain (125/34, työttö-

myyskassalaki) mukaista päiväavustusta tai työllisyyslain (946/71) mukaista työttömyyskorvausta yhteensä vähintään 200 päivältä. Työttömyyseläkkeeseen on oikeus myös sellaisella 60 vuotta täyttäneellä työntekijällä, jolla työttömyyskassalain enimmäisavustusta koskevien säännösten mukaan ei enää ole oikeutta päiväavustukseen. Eläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, ettei eläkkeenhakijalle voida osoittaa työvoimaviranomaisten taholta sellaista työtä, jonka vastaanottamisesta työntekijä ei voi kieltäytyä menettämättä oikeuttaan työllisyyslain mukaiseen korvaukseen.

Pitkään vallinneen työttömyyden johdosta on työttömyyseläkkeen saamisen edellytyksenä olevaa alaikäraja jouduttu alentamaan useana vuotena. Myös merimieseläkelain 15 e §:n 6 momenttiin otettiin vuonna 1980 säännös, jonka mukaan työttömyyseläkkeelle pääsivät kaikki vuonna 1925 tai sitä ennen syntyneet työttömät työntekijät. Vuonna 1981 työttömyyseläkkeen edellytyksenä oleva alaikäraja alennettiin myös merimieseläkejärjestelmässä kos-

kemaan vuonna 1926 tai sitä ennen syntyneitä työttömiä työntekijöitä (1/81).

Pitkäaikaistyöttömien toimeentulon turvaamiseksi annettiin 27 päivänä marraskuuta 1981 lait (798, 799 ja 801/81) kansaneläkelain 20 §:n 2 momentin, työntekijäin eläkelain 4 c §:n 6 momentin ja valtion eläkelain 9 a §:n 3 momentin muuttamisesta, joiden mukaan työttömyyseläkkeelle pääsevät vuoden 1982 alusta myös vuonna 1927 syntynyt ikäluokka. Vastaava muutos on tarkoituksenmukaista toteuttaa myös merimieseläkelainsäädännössä, jonka johdosta esitetään, että merimieseläkelain 15 e §:n 6 momenttiin tehtäisiin sanottu muutos.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotettu muutos aiheuttaa arviolta enintään 0,1 miljoonan markan eläkemenon nousun, josta valtion osuus olisi kolmannes eli enintään noin 0,03 miljoonaa markkaa.

3. Voimaantulo

Laki tulisi voimaan heti, kun se on hyväksytty ja sitä sovellettaisiin vuoden 1982 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

merimieseläkelain 15 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 15 e §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä tammikuuta 1981 annetussa laissa (1/81), näin kuuluvaksi:

15 e §

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty työttömyyseläkkeen edellytyksenä olevasta alaikärajasta, työttömyyseläkettä on oikeus myös saada vuonna 1927 tai sitä ennen syntyneellä vakuutetulla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1982, kuitenkin siten, että sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1982 alkaen.

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Jacob Söderman*